

CEZAYİR DEMOKRATİK
HALK CUMHURİYETİ

**İKLİMLENDİRME
SEKTÖRÜ
İTHALAT
RAPORU**

2019

1 / GENEL BİLGİLER

Yönetim Biçimi	: Cumhuriyet
Başkent	: Cezayir
Yüzölçümü	: 2.382.000 km ²
Coğrafi Konumu	: Kuzeydoğuda Tunus (965 km), doğuda Libya (982 km)güneydoğuda Nijer (956 km), güneybatıda Moritanya (463 km) ve Mali (1.376 km), batıda Fas (1.559 km) ve Batı Sahra (42 km).
Para Birimi	: Cezayir Dinarı (CD veya DA–Dinar Algérien, DZD), (1 DZD=0.45 TRY) (12.12.2018/ 16:38) (1USD=118.72 DZD) (12.12.2018/ 16:38)
Dil	: Arapça (Resmi dil), Fransızca (İş Hayatı)
Doğal Kaynakları	: Petrol, Doğalgaz, Demir, Demir Cevheri, Fosfat, Uranyum, Kurşun, Çinko
Nüfus	: 41,657,488 (Haziran 2018 tahmini)
İklimlendirme Sektörü İthalatı	: 2,7 milyar USD (2017)
Satın Alma Gücü Paritesi	: 630 milyar USD / Dünya'da 36. Sırada (2017)
GSYİH	: 170,4 milyar USD (2017)
Kişi Başı GSYİH	: 4.123,39 USD (2017)

İKLİM ÖZELLİKLERİ

Cezayir üç farklı iklime sahiptir. Tell Dağları ile Akdeniz sahilleri arasında kalan kıyı bölgesinde tipik Akdeniz iklimi hüküm sürerken iki dağ silsilesi arasında daha sert bir iklim hakimdir. Sahra Atlaslarının güneyinden itibaren yer alan çölde ise çöl ikliminin en belirgin özellikleri görülür. Yazların sıcak ve kurak, kışların ise ılık ve yağışlı geçtiği kıyı bölgesinde senelik yağış miktarı ortalama 500 mm civarındadır. Senelik sıcaklık ortalaması ise yazın 25°C, kışın ise 10°C civarındadır. Yazların çok sıcak ve kurak, kışların ise çok soğuk olduğu yayla bölgesinde kara iklimine benzer bir iklim hakimdir. Senelik yağış 250-400 mm arasında değişir, sahrada yazın gündüz 50°C'ye varan sıcaklık gece 10°C'ye kadar düşer. Gece ile gündüz arasındaki bu sıcaklık farkı kışın daha da artar. Kış mevsiminde gece sıcaklığın 0°C'nin altına düştüğü vakidir. Şiddetli kum fırtınalarının estiği, senelerce bir damla yağmur yağmadığı sahrada bazan sağnak halinde yağmurlar da görülür.

TÜRKİYE-CEZAYİR EKONOMİK İLİŞKİLERİ

Türkiye ile Cezayir arasındaki ekonomik ilişkiler dinamik bir gelişme göstermektedir. 2016 yılında Cezayir'e ihracatımız 1,7 milyar dolar, ithalatımız ise 1,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Cezayir'in Türkiye'ye ihracatı, sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG), sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG), ham petrol ve doğalgaz olmak üzere % 97 oranında enerji maddelerinden oluşmaktadır.

Ülkemizin Cezayir'e ihracatı kara ulaşım araçları ve yedek parçaları, demir-çelik ürünleri, makine aksam ve parçaları, tekstil ve konfeksiyon ürünleri, örülmemiş giyim eşyası, elektrikli makina aksamı, televizyon ve haberleşme cihazları, çimento, uçucu yağlar, sabunlar, demir dışı metaller, hububat ve mamulleri, sebze ve meyve, kağıt-karton ve plastik mamulleri içermektedir. Türk firmalarının Cezayir'e doğrudan yatırımları ise 2 milyar Doları aşmıştır. Demir-çelik, tekstil, kimyevi ve temizlik maddeleri ile ilaç ve gıda sektörü yatırımlarımızın başında gelmektedir. Öte yandan, Türk müteşebbisler tarafından Cezayir'de yürütülmekte olan projelerin toplam değeri 16 milyar Doları aşmıştır. Şirketlerimizin 2015 yılında üstlendiği müteahhitlik projeleri 3 milyar dolarken, 2016 yılında bu rakam Cezayir ekonomisinin durumu nedeniyle düşüş kaydetmiştir. Vatandaşlarımızın Cezayir'deki başlıca iş alanları ithalat/ihracat, inşaat ve müteahhitlik şirketleri, temizlik ve gıda malzemeleri üretimi, otomobil ithalatı ve satışı şeklindedir.

2013 yılından bu yana THY, başkent Cezayir'e haftada 21, Oran'a haftada 7, Konstantin'e 3 uçuş gerçekleştirmektedir. Buna ilave olarak, THY yaz aylarında Cezayir-Antalya doğrudan seferleri düzenlemektedir. Ülkemiz THY seferleriyle, haftalık uçuş sayısı itibarıyla Cezayir'de ikinci sırada yer almaktadır.

Cezayir'e seyahat edebilmek için Cezayir'in Ankara Büyükelçiliği veya İstanbul Başkonsolosluğu'ndan vize almak gerekmektedir. İş vizesi en fazla 3 aylığına düzenlenmektedir. İş vizesi alabilmek için Cezayir'de yerleşik bir firmadan davetiye almak gerekmektedir. Bu durum, anılan ülkeye yıl içerisinde birçok kez giriş çıkış yapmak isteyen firmalarımızı zor durumda bırakmaktadır. Özellikle müteahhitlik firmalarımızın üstlendikleri projeler kapsamında Türkiye'den getirmek istedikleri işçilere zaman zaman vize verilmemektedir.

Cezayir'in Ülkeler Bazında İklimlendirme İthalatı (USD)

SIRA	ÜLKE	2013	2014	2015	2016	2017
1	Çin	631.708	420.281	443.078	692.367	653.217
2	İtalya	488.083	515.536	466.101	475.732	434.730
3	G. Kore Halk Cum.	48.389	146.111	130.333	207.654	309.136
4	Fransa	248.863	305.502	230.497	209.621	228.222
5	Almanya	145.719	213.913	157.704	195.039	169.253
6	Amerika	134.946	204.685	177.313	174.756	139.692
7	İspanya	119.683	117.017	114.038	136.549	135.678
8	Türkiye	76.149	122.212	109.813	88.444	125.758
9	Vietnam	12.746	969	9.128	27.900	70.921
10	Belçika	48.749	49.208	41.923	43.869	50.196
11	Portekiz	30.213	37.144	47.118	55.004	45.756
12	Hollanda	21.202	28.211	31.554	61.267	40.517
13	Hindistan	30.315	17.773	32.524	55.213	40.076
14	Kanada	15.458	10.799	19.279	12.961	37.871
15	İngiltere	38.900	44.360	37.447	40.090	34.370
16	Japonya	52.768	32.761	28.403	23.229	24.835
17	Singapur	16.040	12.831	20.528	17.690	20.183
18	Polonya	3.014	7.924	8.036	12.561	18.414
19	Çek Cumhuriyeti	13.929	19.996	29.258	22.788	16.762
20	Birleşik Arap Emirlikleri	15.539	12.011	17.448	29.055	11.882
	DİĞER	138.449	255.073	161.112	159.244	125.154
	TOPLAM	2.330.862	2.574.317	2.312.635	2.741.033	2.732.623

Kaynak: www.trademap.org

Yukarıdaki tablo Cezayir'in ülkeler bazında (ilk 20 ülke) iklimlendirme sektöründe ithalat miktarını dolar cinsinden göstermektedir. 2017 yılında yaklaşık 2.7 milyar dolarlık iklimlendirme sektörü ürünleri ithal eden Cezayir'in ülkeler bazında iklimlendirme sektörü ithalatı incelendiğinde Çin, İtalya, G. Kore Halk Cum., Fransa ve Almanya'nın ilk 5 sırada yer aldığı görülmektedir. Türkiye ise 2017 verilerine göre %4,6 lik pay ile 8. sıradadır.

Cezayir'in Ürün Bazında İklimlendirme Sektörü İthalatı (USD)

GTİP	ÜRÜN ETİKETİ	2013	2014	2015	2016	2017
848140	Emniyet/bırakma valfları	12.744	28.469	15.549	58.639	191.689
841510	Pencere/duvar tipi klimalar (tek bir gövde halinde)	341.676	161.479	134.420	201.092	163.822
840290	Buhar kazanı aksam, parçaları	6.499	46.996	3.661	34.622	162.709
848180	Diğer muslukçu eşyası	213.754	277.488	243.992	196.835	158.770
841370	Diğer santrifüjlü pompalar	110.520	122.194	93.821	109.940	111.272
842139	Diğer motorlar için hava filtreleri	105.226	203.042	96.822	126.580	110.894
841480	Diğer amaçlar için kullanılan kompresör, vantilatör, aspiratör	102.973	133.226	146.124	162.688	85.529
841950	Isı değiştiriciler (eşanjörler)	85.213	56.466	69.185	81.216	84.569
842121	Suyun filtre edilmesi/artılmasına mahsus cihazlar	66.342	87.802	98.025	91.323	82.338
841381	Diğer pompalar	74.939	108.188	94.731	98.494	80.939
841490	Hava, gaz pompası, kompresörü, vantilatör vb. aksamı, parçaları	38.602	61.963	39.121	55.724	76.630
841459	Diğer vantilatörler-aspiratörler	27.226	36.678	36.393	44.962	63.060
842199	Filtre, arıtma cihazlarının aksam, parçaları	25.490	58.502	36.172	36.193	62.201
841990	Isı değişikliği yönt. ile madde işlemek için cihazların aksam-parçaları	21.868	23.080	27.994	41.700	61.588
730799	Demir/çelikten diğer boru bağlantı parçaları	44.950	42.273	69.410	60.838	58.203
741110	Rafine edilmiş bakırdan ince ve kalın boru	72.045	73.275	65.444	60.392	57.685
848190	Musluklar, valflar vb. cihazların aksam, parçaları	69.858	58.036	55.977	58.382	56.359
841899	Rafine edilmiş bakırdan ince ve kalın boru	19.740	20.214	26.666	17.078	52.972
841391	Pompaların aksam-parçaları	62.755	82.207	57.426	58.166	50.918
841989	Pastörize, kondanse etme vb. işler için cihaz, tertibat	32.886	30.700	35.953	45.429	43.233
	Diğer	795.556	862.039	865.749	1.100.740	917.243
	İklimlendirme Toplam	2.330.862	2.574.317	2.312.635	2.741.033	2.732.623

Kaynak: www.trademap.org

Cezayir'in iklimlendirme sektörü ithalatında ilk üç ürün sırasıyla Emniyet/bırakma valfları, Pencere/duvar tipi klimalar (tek bir gövde halinde) ve Buhar kazanı aksam, parçalarıdır.

Ürün Bazında Türkiye'nin Cezayir'e İklimlendirme Sektörü İhracatı (USD)

GTİP	ÜRÜN ETİKETİ	2015	2016	2017
391740	Plastikten tüp, boru ve hortum bağlantı elemanları	7.266	8.203	7.551
848180	Diğer muslukçu eşyası	5.875	4.956	5.487
841582	Soğutma tertibatı bulunan diğer klima cihazları	158	911	4.703
391739	Diğer tüp, boru ve hortumlar-plastikten	2.513	2.170	4.245
732181	Demir/çelikten diğer cihazlar (gaz yakıtlı/hem gaz hem diğer yakıtlı)	8.752	1.701	3.295
391721	Tüpler, borular, hortumlar (sert) etilen polimerlerinden	4.920	3.610	3.055
841989	Pastörize, kondanse etme vb. işler için cihaz, tertibat	1.118	1.245	2.406
841850	Vitrin, tezgah vb. tipi soğutucu-dondurucular	3.929	2.807	2.382
841480	Diğer amaçlar için kullanılan kompresör, vantilatör, aspiratör	1.222	1.685	2.291
732211	Dökme demirden radyatör, aksam ve parçaları	4.928	1.134	2.094
841899	Soğutucu/dondurucu-ısı pompalarına ait aksam-parçalar	1.094	2.441	2.055
841590	Klima cihazlarının aksam-parçaları	298	590	1.971
840290	Buhar kazanı aksam, parçaları	4	6.492	1.967
842121	Suyun filtre edilmesi/arıtılmasına mahsus cihazlar	675	715	1.729
842129	Diğer sıvı filtre/arıtma cihazları	2.320	761	1.695
841869	Isı pompaları; diğer soğutucu-dondurucu tertibat olanlar	889	1.267	1.525
841370	Diğer santrifüjlü pompalar	2.402	1.998	1.307
841459	Diğer vantilatörler-aspiratörler	1.290	1.498	1.252
840219	Diğer buhar üreten kazanlar (karma kazanlar dahil)	332	597	1.092
841460	Aspiratörlü davlumbazlar; en büyük yatay kenarı <= 120 cm.	348	390	1.081
842139	Diğer motorlar için hava filtreleri	595	597	1.070
	Diğer	33.913	29.222	19.113
	İKLİMLENDİRME TOPLAM	84.841	74.990	73.366

Kaynak: www.trademap.org

Türkiye'nin Cezayir'e yapmış olduğu İklimlendirme Sektörü ihracat rakamı 73 milyon 366 bin ABD Doları iken, aynı sistemden çekilen Cezayir'in Türkiye'den sektör ithalatı 125 milyon 758 bin ABD Doları olarak çıkmaktadır. Aradaki fark Türk gümrük sisteminin beyanı ile Cezayir Gümrük Sisteminin beyanındaki farklılıktan kaynaklanmaktadır. Bu çerçevede Türk Gümrük sisteminin ihracat beyanının esas alınmasının daha yerinde olacağı düşünülmektedir.

2

İTHALATTA VERGİ ORANLARI VE GÜMRÜK TARİFESİ

Ülkenin 2015 yılında uyguladığı ortalama MFN gümrük vergisi oranı %18,8'dir. Bu oran tarım ürünlerinde %23,2 iken, sanayi ürünlerinde %18'dir. Cezayir'de mamul ürünler için %30, ara malları için %15 ve hammaddeler için %5 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır. Ayrıca, Cezayir'de, ürünün fatura bedeli üzerinden gümrük vergisi ile %17 oranında KDV eklendikten sonra %2,5 oranında gümrük işlemleri harç bedeli tahsil edilmektedir. Söz konusu durum firmalarımıza ek bir maliyet yaratmaktadır. Cezayir'de uygulamada olan gümrük vergileri Cezayir Finans Bakanlığı'nın web sitesinden (<http://www.douane.gov.dz/applications/tarif/>) daha detaylı bir şekilde öğrenilebilmektedir. Cezayir'in uyguladığı herhangi bir tarife veya miktar kısıtlaması bulunmamaktadır. Cezayir'de şirket kazançları üzerinden Şirket Kar Vergisi (Impot sur les bénéfices des Sociétés-IBS) alınmaktadır. Bu vergi; imalat, bayındırlık ve konut ile turizm sektörlerinde faaliyet gösteren firmalar için % 19, ticaret ve hizmet sektörlerindeki firmalar içinse % 25 olarak uygulanmaktadır. Ayrıca, ciro üzerinden % 2 (enerji sektöründe % 3) oranında Profesyonel Faaliyet Vergisi (Taxe sur l'activité professionnelle-TAP) alınmaktadır. Şirketlerin sahibi oldukları gayrimenkuller üzerinden de m2 üzerinden % 3 olarak hesaplanan emlak vergileri vardır. Bu vergilerde % 50'ye varan değişik oranlarda indirimle gidilebilmektedir. Ayrıca gelirler üzerinden de en çok % 25 oranında gelir vergisi (Impot sur le Revenu Global-IRG) alınmaktadır.

Cezayir'de gümrük işlemleri oldukça uzun sürmektedir. Gerekli tüm evraklar temin edilmiş olsa dahi, bir konteyner en erken 15-20 gün içerisinde gümrükten çekilebilmektedir. Bununla birlikte, gümrükteki malın 3 iş günü içerisinde çekilememesi durumunda demuraj bedeli işletilmektedir. Bu durum ithalatta ciddi bir ek maliyet yaratmaktadır. Ayrıca, Cezayir gümrüğüne gelen bir eşyaya, 180 gün içerisinde herhangi bir gümrük işlemi yapılmaz ise el konulmaktadır. Cezayir gümrüklerinde firmalarımızdan zaman zaman ilave ücretler de talep edilebilmektedir.

Cezayir'de bir ithalatçının ürünü almaktan vazgeçmesi halinde, eğer ithal ürün Cezayir limanına ulaşmışsa, bu ürünün iade edilebilmesi için Cezayirli ithalatçının Bankasından bu ürün ile ilgili olarak bir ödeme yapmadığını teyit eden bir yazı ve ürünün ithalatından vazgeçtiğini beyan eden bir dilekçe ile ilgili gümrük idaresine başvuru yapılması gerekmektedir. Birçok durumda ürünün ithalatından vazgeçen Cezayirli firmanın bulunması ve söz konusu başvuruyu zamanında ve hızlı bir şekilde yapması için ikna edilmesi uzun süreler almaktadır. Bu işlemin gerçekleşmesi halinde ürün geri iade alınabildiği gibi farklı bir destinasyona da sevk edilebilmektedir.

Öte yandan, Cezayir makamlarınca uygunluk denetiminde ithalatına izin verilmeyen ürünler de geri alınabilmekte veya farklı destinasyonlara sevk edilebilmektedir.

Diğer taraftan, Cezayir Maliye Bakanlığı ithalatı sınırlamaya yönelik aldığı yeni tedbirler kapsamında 22 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamada, tüm ülkelerden Cezayir'e ithal edilecek tüm ithal eşyalar için ithalatçı şirkete, ithal edilen mallar yola çıkmadan önce Cezayir bankalarına müracaatta bulunularak kayıt numarası alması ve ithal eşyasının yükleme tarihinden 30 gün önce Cezayir bankalarına ithalat bedelinin %120'sini yatırması zorunluluğu getirildiği ifade edilmektedir.

İklimlendirme Sektörü ürünlerine %0-%60 arasında değişen oranlarda gümrük vergisi uygulamaktadır. Cezayir'in heyete katılan firmaların ihraç ettiği ilk 20 ürüne uyguladığı vergi oranları ise %0 ve %60 arasında değişmektedir. (Tablo 4) Gümrük vergisi oranlarının 8'li GTİP bazında değişiklik göstermesi sebebiyle gönderilecek ürünlerin bu GTİP bazında kontrol edilmesi gerekmektedir. Daha detaylı bilgi <http://madb.europa.eu> adresinden elde edilebilir.

GTİP	ÜRÜN ETİKETİ	VERGİ ORANI
391740	Plastikten tüp, boru ve hortum bağlantı elemanları	15%
848180	Diğer muslukçu eşyası	30%-60%
841582	Soğutma tertibatı bulunan diğer klima cihazları	5%-30%
391739	Diğer tüp, boru ve hortumlar-plastikten	15%
732181	Demir/çelikten diğer cihazlar (gaz yakıtlı/hem gaz hem diğer yakıtlı)	5%-30%
391721	Tüpler, borular, hortumlar (sert) etilen polimerlerinden	15%
841989	Pastörize, kondanse etme vb. işler için cihaz, tertibat	30%
841850	Vitrin, tezgah vb. tipi soğutucu-dondurucular	30%
841480	Diğer amaçlar için kullanılan kompresör, vantilatör, aspiratör	30%
732211	Dökme demirden radyatör, aksam ve parçaları	30%
841899	Soğutucu/dondurucu-ısı pompalarına ait aksam-parçalar	30%
841590	Klima cihazlarının aksam-parçaları	30%
840290	Buhar kazanı aksam, parçaları	5%
842121	Suyun filtre edilmesi/arıtılmasına mahsus cihazlar	5%
842129	Diğer sıvı filtre/arıtma cihazları	0%-5%
841869	Isı pompaları; diğer soğutucu-dondurucu tertibat olanlar	30%
841370	Diğer santrifüjlü pompalar	5%
841459	Diğer vantilatörler-aspiratörler	30%
840219	Diğer buhar üreten kazanlar (karma kazanlar dahil)	5%
841460	Aspiratörlü davlumbazlar; en büyük yatay kenarı ≤ 120 cm.	30%
842139	Diğer motorlar için hava filtreleri	5%

Kaynak: www.macmap.org

Cezayir'in HVAC-R Sektörü İle İlgili Fuar Takvimi

Fuar Adı	Tarih	Şehir	İlk Yıl	Düzenlenme Sıklığı	Sektör
Batimatec International Show for Construction, Building Materials and Public Works	24-28 Mart 2019	Cezayir	1998	Her Yıl	Yapı ve İnşaat
Best 5 Algeria Mega Clima Expo	20-23 Kasım 2019	Algiers		Her Yıl	HVAC

Kaynak: www.expodatabase.com

KAYNAKLAR

- 1- <http://cezayir.be.mfa.gov.tr>
- 2- <https://www.expodatabase.com/>
- 3- <https://www.macmap.org/>
- 4- <https://www.trademap.org/>
- 5- <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/afrika/cezayir/pazar-bilgileri/ticari-firsatlar>